

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/503**z 25. marca 2019****o určitých aspektoch železničnej bezpečnosti a prepojenosti vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

po porade s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Spojené kráľovstvo 29. marca 2017 predložilo oznámenie o svojom úmysle vystúpiť z Únie podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii. Zmluvy sa prestanú vzťahovať na Spojené kráľovstvo odo dňa nadobudnutia platnosti dohody o vystúpení alebo v prípade, ak sa tak nestane, dva roky po uvedenom oznámení, a to 30. marca 2019, pokiaľ Európska rada po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyselne nerozhodne o predĺžení uvedenej lehoty.
- (2) Dotknutí prevádzkovatelia majú možnosť v oblasti železničnej dopravy prostredníctvom rôznych opatrení zmierniť vplyv vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie na osvedčenia a povolenia. Medzi uvedené opatrenia patrí zriadenie sídla prevádzkovateľa v jednom zo zostávajúcich členských štátov a získanie príslušných licencií a osvedčení v danom členskom štáte.
- (3) Osobitné dohody stanovené v článku 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/34/EÚ ⁽²⁾ by boli potrebné na riešenie otázok, ktoré sa priamo týkajú cezhraničných železničných služieb a infraštruktúry, čím by sa zabezpečila kontinuita týchto služieb a minimalizovalo by sa ich narušenie. V súlade s uvedenou smernicou by takéto dohody takisto zabezpečovali recipročné zaobchádzanie s podnikmi Únie a podnikmi so sídlom v Spojenom kráľovstve, ktoré využívajú cezhraničnú infraštruktúru.
- (4) Uzatváranie takýchto dohôd medzi dotknutými členskými štátmi a Spojeným kráľovstvom je možné len po tom, ako sa Spojené kráľovstvo stane treťou krajinou. Konkrétne uplatňovaním bezpečnostných pravidiel Únie v súvislosti s tunelom pod Lamanšským prielivom je v súčasnosti poverená medzivládna komisia zriadená na základe Dohody z Canterbury podpísanej 12. februára 1986, ktorá v oblasti bezpečnosti využíva poradenstvo bezpečnostného orgánu pre tunel pod Lamanšským prielivom. Systém zavedený danou dohodou by sa musel upraviť so zreteľom na postavenie Spojeného kráľovstva ako tretej krajiny. Najmä zodpovednosť za časť tunela pod Lamanšským prielivom, ktorá je na francúzskom území, by mala byť pod výlučnou kontrolou príslušného orgánu vymedzeného v článku 3 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/798 ⁽³⁾, aby sa zabezpečilo uplatňovanie práva Únie na túto časť tunela. Uvedený príslušný orgán by však mohol v záujme čo najlepšieho plnenia svojich úloh a so zreteľom na spoločné črty tunela na oboch stranách hranice a s cieľom uľahčiť konzistentnosť rozhodnutí brať do úvahy stanoviská dvojstranného orgánu zriadeného na základe dohody medzi týmito dvoma krajinami, ako je napríklad bezpečnostný orgán pre tunel pod Lamanšským prielivom zriadený dohodou z Canterbury, ktorý radí medzivládnej komisii, alebo vytvorí iné spôsoby spolupráce s orgánmi zodpovednými za časť tunela na území Spojeného kráľovstva.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. marca 2019 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 22. marca 2019.

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/34/EÚ z 21. novembra 2012, ktorou sa zriaďuje jednotný európsky železničný priestor (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 32).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/798 z 11. mája 2016 o bezpečnosti železníc (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2016, s. 102).

- (5) Opatrenia v tomto nariadení sú podmienené tým, že na infraštruktúru, ktorá sa používa na účely zabezpečenia cezhraničnej železničnej prepojenosti so Spojeným kráľovstvom, ako aj na podniky prevádzkované na uvedenej infraštruktúre a na rušňovodičov vlakov na danej infraštruktúre, sa uplatňujú bezpečnostné normy a postupy, požiadavky na prístup k prevádzkovaniu železničného podniku a požiadavky na riadenie vlaku, ktoré sú zhodné s požiadavkami Únie.
- (6) S cieľom umožniť dotknutým stranám uzavrieť potrebné dohody a prijať akékoľvek iné opatrenia potrebné na to, aby sa zabránilo narušeniu, s ohľadom na postavenie Spojeného kráľovstva ako tretej krajiny treba predĺžiť platnosť určitých osvedčení, povolení a licencií.
- (7) Trvanie takéhoto predĺženia platnosti osvedčení, povolení a licencií by malo byť časovo obmedzené na čas nevyhnutne potrebný na to, aby dotknuté členské štáty mohli vykonať uvedené potrebné kroky v súlade s ustanoveniami uvedenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES (*), smernici Európskeho parlamentu a Rady 2007/59/ES (†) a smernici 2012/34/EÚ.
- (8) S cieľom zabrániť vážnemu narušeniu cezhraničných služieb železničnej dopravy poskytovaných v spolupráci so Spojeným kráľovstvom je tiež dôležité, aby prevádzkovatelia železničnej dopravy a vnútroštátne orgány urýchlene prijali požadované opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby boli osvedčenia, povolenia a licencie patriace do pôsobnosti tohto nariadenia vydané s dostatočným predstihom pred skončením platnosti tohto nariadenia a aby ostatné osvedčenia, povolenia a licencie potrebné na prevádzku na území Únie boli vydané pred dátumom vystúpenia Spojeného kráľovstva.
- (9) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o odobratie výhod udelených držiteľom osvedčení, povolení a licencií, ak nie je zabezpečený súlad s požiadavkami Únie. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 (‡). Na prijatie uvedených opatrení by sa mal použiť postup preskúmania vzhľadom na ich možný vplyv na bezpečnosť železníc. Komisia by mala prijať okamžite uplatniteľné vykonávacie akty, ak sa to vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov v riadne odôvodnených prípadoch.
- (10) Vzhľadom na naliehavosť, ktorú vyvoláva vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie, je vhodné ustanoviť výnimku z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Únii, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (11) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to ustanovenie predbežných opatrení o istých aspektoch železničnej bezpečnosti a prepojenosti so zreteľom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie, nie je možné v prípade absencie dohody o vystúpení uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.
- (12) Ustanovenia tohto nariadenia by mali z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť čo najskôr a mali by sa začať uplatňovať odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým sa zmluvy prestanú na Spojené kráľovstvo vzťahovať s výnimkou prípadu, keď do uvedeného dátumu nadobudne platnosť dohoda o vystúpení uzavretá so Spojeným kráľovstvom,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) z Európskej únie stanovujú osobitné ustanovenia pre určité bezpečnostné osvedčenia a bezpečnostné povolenia vydané na základe smernice 2004/49/ES, určité licencie rušňovodičov vydané podľa smernice 2007/59/ES a určité licencie železničných podnikov vydané podľa smernice 2012/34/EÚ.

(*) Smernica 2004/49/ES Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o bezpečnosti železníc Spoločenstva a o zmene a doplnení smernice Rady 95/18/ES o udeľovaní licencií železničným podnikom a smernice 2001/14/ES o prideľovaní kapacity železničnej infraštruktúry, vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry a bezpečnostnej certifikácii (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 44).

(†) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/59/ES z 23. októbra 2007 o certifikácii rušňovodičov rušňov a vlakov v železničnom systéme v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 51).

(‡) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na tieto osvedčenia, povolenia a licencie, ktoré sú platné v deň predchádzajúci dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia:

- a) bezpečnostné povolenia, ktoré boli na základe článku 11 smernice 2004/49/ES vystavené infraštruktúrnym manažérom na spravovanie a prevádzku cezhraničnej infraštruktúry spájajúcej Úniu so Spojeným kráľovstvom;
- b) bezpečnostné osvedčenia vystavené podľa článku 10 smernice 2004/49/ES železničným podnikom usadeným v Spojenom kráľovstve;
- c) licencie vystavené podľa kapitoly III smernice 2012/34/EÚ železničným podnikom usadeným v Spojenom kráľovstve;
- d) licencie rušňovodičov vystavené na základe postupu uvedeného v článku 14 smernice 2007/59/ES.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje príslušné vymedzenie pojmov v smerniciach 2004/49/ES, 2007/59/ES a 2012/34/EÚ a vo vykonávacích aktoch prijatých na základe uvedených smerníc. Príslušné vymedzenie pojmov v smernici (EÚ) 2016/798, ako aj v delegovaných a vykonávacích aktoch prijatých podľa uvedenej smernice, sa na účely tohto nariadenia uplatňuje od dátumu, keď sa uvedená smernica začne uplatňovať na povolenia a osvedčenia uvedené v článku 1 ods. 2 písm. a) a b).

Článok 3

Platnosť bezpečnostných povolení, bezpečnostných osvedčení, prevádzkových licencií a licencií rušňovodičov

1. Bezpečnostné povolenia uvedené v článku 1 ods. 2 písm. a) a bezpečnostné osvedčenia uvedené v článku 1 ods. 2) písm. b) zostávajú v platnosti počas obdobia deviatich mesiacov od dátumu začiatku uplatňovania tohto nariadenia. Bezpečnostné osvedčenia uvedené v článku 1 ods. 2 písm. b) sú platné iba na účel príchodu na hraničné priechody a terminály uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu zo Spojeného kráľovstva, alebo na účely odchodu z uvedených priechodov a terminálov do Spojeného kráľovstva.
2. Licencie uvedené v článku 1 ods. 2 písm. c) zostávajú v platnosti počas obdobia deviatich mesiacov od dátumu začiatku uplatňovania tohto nariadenia. Odchylné od článku 23 ods. 1 smernice 2012/34/EÚ uvedené povolenia platia len na území, ktoré sa nachádza medzi hraničnými priechodmi a terminálmi uvedenými v prílohe k tomuto nariadeniu a Spojeným kráľovstvom.
3. Povolenia uvedené v článku 1 ods. 2 písm. d) zostávajú v platnosti počas deviatich mesiacov od dátumu začiatku uplatňovania tohto nariadenia v prípade rušňovodičov pôsobiacich na území, ktoré sa nachádza medzi hraničnými priechodmi a terminálmi uvedenými v prílohe k tomuto nariadeniu a Spojeným kráľovstvom.

Článok 4

Pravidlá a povinnosti týkajúce sa bezpečnostných osvedčení, bezpečnostných povolení a licencií

1. Na bezpečnostné osvedčenia, bezpečnostné povolenia a licencie podliehajúce článku 3 tohto nariadenia sa vzťahujú pravidlá na ne uplatniteľné v súlade so smernicou 2004/49/ES, smernicou (EÚ) 2016/798 od dátumu, keď sa začne na tieto povolenia uplatňovať, smernicou 2012/34/EÚ a smernicou 2007/59/ES a v súlade s vykonávacími a delegovanými aktmi prijatými podľa uvedených smerníc.
2. Držitelia bezpečnostných osvedčení, bezpečnostných povolení a licencií uvedených v článku 1 ods. 2 a prípadne orgán, ktorý ich vystavuje, keď ide o orgán iný ako vnútroštátny bezpečnostný orgán, na ktorého území sa infraštruktúra v Únii nachádza, prípadne do ktorého príslušných právomocí patria hraničné priechody a terminály uvedené v prílohe, musia spolupracovať s uvedeným vnútroštátnym bezpečnostným orgánom a poskytnúť mu všetky relevantné informácie a dokumenty.

3. V prípade nedoručenia informácií alebo dokumentov v lehote, ktorú vnútroštátny bezpečnostný orgán uvedený v odseku 2 tohto článku stanovil vo svojej žiadosti, môže Komisia na základe oznámenia vnútroštátneho bezpečnostného orgánu prijať vykonávacie akty s cieľom odňať výhodu, ktorá bola držiteľovi udelená v súlade s článkom 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 7 ods. 2.

4. Držitelia bezpečnostných osvedčení, bezpečnostných povolení a licencií uvedených v článku 1 ods. 2 písm. a), b) a d) tohto nariadenia bezodkladne informujú Komisiu a Železničnú agentúru Európskej únie o akýchkoľvek opatreniach iných príslušných bezpečnostných orgánov, ktoré môžu byť v rozpore s ich povinnosťami podľa tohto nariadenia, smernice 2004/49/ES, smernice 2007/59/ES alebo smernice (EÚ) 2016/798.

Držitelia povolení uvedených v článku 1 ods. 2 písm. c) bezodkladne informujú Komisiu o akýchkoľvek opatreniach iných príslušných orgánov, ktoré môžu byť v rozpore s ich povinnosťami podľa tohto nariadenia alebo podľa smernice 2012/34/EÚ.

5. Pred odňatím udelených výhod podľa článku 3 Komisia vnútroštátnemu bezpečnostnému orgánu uvedenému v odseku 2 tohto článku, orgánu, ktorý vydal bezpečnostné osvedčenia, bezpečnostné povolenia a licencie uvedené v článku 1 ods. 2 a držiteľom daných osvedčení, povolení a licencií včas oznámi svoj úmysel pristúpiť k odňatiu a umožní im vyjadriť k tomu stanovisko.

6. Pokiaľ ide o povolenia uvedené v článku 1 ods. 2 písm. c), na účely odsekov 1 až 5 tohto článku sa odkazy na vnútroštátny bezpečnostný orgán chápu ako odkazy na licenčný orgán vymedzený v článku 3 ods. 15 smernice 2012/34/EÚ.

Článok 5

Monitorovanie súladu s právom Únie

1. Vnútroštátny bezpečnostný orgán uvedený v článku 4 ods. 2 monitoruje železničné bezpečnostné normy, ktoré sa uplatňujú na železničné podniky so sídlom v Spojenom kráľovstve využívajúce cezhraničnú infraštruktúru uvedenú v článku 1 ods. 2 písm. a) a ktoré sa uplatňujú na uvedenú cezhraničnú infraštruktúru. Okrem toho vnútroštátny bezpečnostný orgán skontroluje, či infraštruktúrne manažéri spĺňajú bezpečnostné požiadavky stanovené v práve Únie a či rušňovodiči pôsobiaci na území, ktoré patrí do jeho právomoci, spĺňajú požiadavky stanovené v príslušných ustanoveniach práva Únie. Vnútroštátny bezpečnostný orgán poskytne Komisii a Železničnej agentúre Európskej únie správy o tejto záležitosti, ku ktorým v prípade potreby pripojí odporúčanie, aby Komisia konala v súlade s odsekom 2 tohto článku.

Licenčný orgán uvedený v článku 4 ods. 2 a 6 tohto nariadenia monitoruje, či sú naďalej splnené požiadavky článkov 19 až 22 smernice 2012/34/EÚ vo vzťahu k železničným podnikom, ktorým Spojené kráľovstvo udelilo licenciu podľa článku 1 ods. 2 písm. c) tohto nariadenia.

2. Ak má Komisia odôvodnené pochybnosti o tom, či bezpečnostné normy uplatňované na prevádzku cezhraničných železničných služieb alebo infraštruktúry, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, alebo časť tej istej infraštruktúry, ktorá sa nachádza v Spojenom kráľovstve, sú v súlade s príslušnými ustanoveniami právnych predpisov Únie, bez zbytočného odkladu prijme vykonávacie akty, ktorými držiteľom odoberie výhodu, ktorá im bola udelená podľa článku 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 7 ods. 2. To isté sa vzťahuje na prípady, keď má Komisia odôvodnené pochybnosti týkajúce sa uplatňovania požiadaviek na získanie licencie železničného podniku alebo na riadenie vlaku.

3. Vnútroštátny bezpečnostný orgán alebo licenčný orgán uvedený v článku 4 ods. 2 a 6 si môže od dotýčajúcich príslušných orgánov na účely odseku 1 tohto článku vyžiadať poskytnutie informácií, pričom určí primeranú lehotu. Ak uvedené príslušné orgány neposkytnú vyžiadané informácie v stanovenej lehote, alebo ak poskytnú neúplné informácie, môže Komisia po oznámení vnútroštátnemu bezpečnostnému orgánu alebo prípadne licenčnému orgánu uvedenému v článku 4 ods. 2 a 6 prijať vykonávacie akty s cieľom odňať výhodu, ktorá bola držiteľovi udelená podľa článku 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 7 ods. 2.

4. Pred odňatím výhod udelených podľa článku 3 Komisia vnútroštátnemu bezpečnostnému orgánu uvedenému v článku 4 ods. 2, orgánu, ktorý vydal bezpečnostné osvedčenia, bezpečnostné povolenia a licencie uvedené v článku 1 ods. 2, držiteľom daných osvedčení, povolení a licencií, ako aj vnútroštátnemu bezpečnostnému orgánu a licenčnému orgánu Spojeného kráľovstva, včas oznámi svoj úmysel pristúpiť k odňatiu a umožní im vyjadriť k tomu stanovisko.

Článok 6

Konzultácie a spolupráca

1. Príslušné orgány členských štátov podľa potreby konzultujú a spolupracujú s príslušnými orgánmi Spojeného kráľovstva s cieľom zabezpečiť vykonávanie tohto nariadenia.
2. Členské štáty poskytnú Komisii na požiadanie a bez zbytočného odkladu akékoľvek informácie získané podľa odseku 1 alebo akékoľvek iné informácie relevantné pre vykonávanie tohto nariadenia.

Článok 7

Výbor

1. Komisii pomáha výbor uvedený v článku 51 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/797 ⁽⁷⁾ a výbor uvedený v článku 62 smernice 2012/34/EÚ. Uvedené výbory sú výbormi v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa odo dňa nasledujúceho po dni, ku ktorému sa podľa článku 50 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii prestanú na Spojené kráľovstvo vzťahovať zmluvy.
3. Toto nariadenie sa neuplatňuje, ak do dátumu uvedeného v odseku 2 nadobudla platnosť dohoda o vystúpení uzavretá so Spojeným kráľovstvom v súlade s článkom 50 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii.
4. Toto nariadenie sa prestane uplatňovať po deviatich mesiacoch odo dňa, keď sa začalo uplatňovať v súlade s odsekom 2.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 25. marca 2019

Za Európsky parlament
predseda
A. TAJANI

Za Radu
predseda
G. CIAMBA

⁽⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/797 z 11. mája 2016 o interoperabilite železničného systému v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2016, s. 44).

PRÍLOHA

Hraničné prechody a terminály uvedené v článkoch 3 a 4 sú tieto:

1. ÍRSKO

Dún Dealgan/Dundalk

2. FRANCÚZSKO

Calais-Fréthun
